

Еugen Гуцайло.

ФІКЦІЯ НАЦІЇ І НАЦІОНАЛЬНОЇ НЕЗАВИСІМОСТІ.

(Продовжене.)

Залежно від землетворних, географічних, кліматичних і других обставин, на які люди не мають найменшого безпосереднього впливу, могла була техніка прийти до Англії, Німеччини і т. д. і могла піднести ті народи, або на навпаки ті самі обставини могли бути відсутні прихід техніки до них і засудити їх на некультурність або й на загибель. Зараз сусідній острів коло Англії, імено Ірландія, лишився позаду в культурі, зараз сусідна країна від Німеччини і Франції Еспанія лишилася позаду, зараз сусідна країна на схід від альпійських країн долина Тиси а за нею Румунія, а ще даліше Україна і Росія, а на південні ції Балкан, всі ті країни лишилися позаду.

Не іза волі людей або такої або сякої форми політичного життя, як також цілковито є залежне від господарства, а вийшло те іза далекого скандинавського впливу. Ми ось коротенько перейдемо їх. Дехто скаже, що схід є аграрним тереном, і через те ті країни лишилися позаду. Така відповідь є лише частинною відповіді і не є доцільною.

Що є техніка? Техніка є свідомо спрямоване ділане для поліпшення ремесла. Що-ж таке ремесло? Ремесло є свідомо спрямоване ділане в напрямі перероблювання сировини на службу для вигоди життя, коротко сказати, для людству (більшого або меншого) без ріжніці на те, чи се буде вигода коншому, мешканця, чи скоршої і скороченої праці, чи вигода скоршої і коротшої комунікації. Всею ту техніку в ремеслі називаємо промислом.

Длячого техніка не розвинула ся в земельній господарстві? Вона-ж також служить вигоді життю, бо достачає першої життєвої потреби, імено їди. Коли нині Гольландія могла прогнати море і штучно гонити ріки в океан, коли вона нині забересть ся прогнати Зуйдерське озеро і тим вискати поверх двайцять тисяч квадратних кілометрів землі для господарської культурі, то чи не можна би перевести дренаж по всіх земельних просторах і перевести водні ціпки по всіх полях та при допомозі гідравлічних машин робити штучний дощ по всіх лужних полях в кожнійлюбій порі дня ночі чи року? Так як нині йдуть трамвай по дорогах, або як йдуть висвічі трамвай здовж рік понад воду в деяких містах полудневої Німеччини, так само можуть поливи ходити електричні машини і перевертати землю, засівати ріло, косити, нищити бурян і т. д. Можна при високій техніці закинути коні а держати лише корови іза молока та мяса. Тисячі поліпшень може принести техніка і зробити різництво незалежним від хмар, вітру, такої або сякої погоди, як те зробила з плаваюбо по океанах і зробить незалежно з плаваюбо у водозлі. Саму поверхню землі може техніка переробити підса господарських потреб: робити урожайнішою, більше або менше піскуватою, нищити пущині і залюдновати їх, правити ріками і т. д. Длячого те не стаєть ся? Тут ми приходимо до ядра питання.

Ремесло не вимагає багато місця. Швещ може сидіти, як кажеть ся, на шевцві, кравещ, лякерник, маляр, рисічник, муляр, слюсар, хемік і т. д. можуть працювати майже один на одному. А коли капіталістична господарка відберє ім їх варстаті і зажене в одну фабрику, тоді вони продукують ще більше а ще менше забирають місця. Те є неможливе в земельному господарстві при теперішній формі подана. До той неможливості причиняєть ся приватна власність варстату праці, імено землі. В земельному господарстві приватна власність робить те, що один від другого віддаляють ся, а коли наподжбуєть ся за багато людей, то або мув розробити ся земельна полісність, що знов не дає спромози вижити всіх родин простим сировим господарством, або надвизка одиначі в земельному господарстві мув покидати землю і тікати від неї. Земельна господарка в такій формі, в якій вона нині є, не дозволяє згушувати ся населеню. А того немає в ремеслі і немає того в торговлі. Згушення людей спонукує їх до скоршого обміну думок, до підглядання чинностей других людей, до скоршого думання, до конкуренції в думках і до конкуренції в діланю. У людтин є проджений гін до виперекки; і коли людина відчуває те, що хтось другой інтересуєть ся його думками або діланем, тоді людина напружує свої нерви і мизи до ділана більше, ніж те має місце тоді, коли певна, що нікто тим не интересуєть ся. Той гін до виперекки слідує у кождому проявові життя людини. Чим більше скупчене людей в ремеслі, тим частійш винаходи і поліпшення в промислі. Отже скупчене доводить до великої культурі і високій техніки.

При сьому бачимо той цікавий обяв, що всі ті скупчені люди в промислі і торговлі, коли хоч не всі то у великій своїй часті відікли від землі, даліше живють таки-ж з той землі, хоч не працюють на ній безпосередню. Значить, різництво проганне людей від себе, але прогдовує їх даліше. Не будемо тут розбирати причин, дьячого різництво проганне від себе людей, і як той процес відбуваєть ся, бо те виходить поза рамки нашої теми, лише константуємо факт, що при приватному посіданю землі різництво все викладає велику частину свога населеня поза межі різництва. Вже є того ясно виходить, що при такій формі посіданя землі не може накопичувати ся населеня в різніцтві, а рівночасно треба заклучувати, що при

ПОЕТ РЕВОЛЮЦІЇ.

Дня 20 мая с. р. скінчили ся десять літ постійної діяльності і участи в партійній пресі одного з найвизначніших поетів Совітської Росії — Демяна Бедного.

Імя Демяна Бедного, як пролетарського поета, відоме і укр. робітникам по сей бік океану, бо деякі його твори, перекладені на українську мову друкували ся в тугешних укр. робітничих часописях. Про постійну діяльність Демяна Бедного на пролетарській ниві читаємо в газеті "Новий Путь" сїдугоче:

Ефим Олексїєвич Прїдворов, визначивши ся і ставши назвичайно популярним в найширших кругах Совітської Росії під псевдонїмом Демян Бедний, — вродив ся в 1882 році, в бідній сімі невеликого українського міста і зрїс на просторах українських степів. Лише недавно почав він цікавити ся "наукою". Відразу виявив він великі здібности і з легкістю, граючи, видержав спеціальний атестат зрїости і поступив на фізюологічний факультет петроградського університету.

Перша російська революція в період свого підйому, лишила цілком в стороні упивавшого ся своєю молодістю і радістю життя молодого поета. Тільки кровава ліквідація першої російської революції, погіршене всіх свобод трауєть його на шлях горожанської поезії. З першими віршами своєї горожанської музи він працює в "Русском Богатстві". Опісля в "Современном Міре".

Розвиток робітничого руху, виразно намітивши ся з 1911 року, народжене нового фактора в літературі і робітничій пресі дає означений напрям думцї і творам молодого поета.

"Звезда", опісля дивенник "Правда" має свого Епопалабайкара — Демяна Бедного. В своїх байках, з котрими винищує в той час (при кінці 1911 року) Демян Бедний, він лише зрїдка торкаєть ся загально-політичної теми на злобу дня, і в формі політичної сатири яктую реакцію. В більшій часті молодий байкарь торкаєть ся тем робітничого і селянського життя, економічного буття експлуатованих і борючих ся за своє освободжене мас.

Байки Д. Бедного з їх дійсно народною, живою і легкою мовою, з їх яркими картинками і алегоричними, але виразними відповідями на певні питання, притягали до їх автора не тільки приятелів-читачів, але і горячих прихильників і сторонників.

Многі байки Д. Бедного є ще до війни вишли окремими книжками і мали не малий успіх. На передодні війни, як відомо, "Правда" була заборонена царською поліцією. Замова "Правда", мимоволі замов і Д. Бедний.

Революція в лютім, яка відродила робітничу пресу, дала Д. Бедному можливість повні розвинути свій талант і виявити свої здібности у всій ширині — не було вже попередньої "езоповської мови". Д. Бедний з поета-товариша перетворюєть ся в поета-агітатора і пропагандиста.

Друкуючи майже щодня свої агітаційно-пропагандивні, викриваючо-сатиричні і революційно-бойові вірші в газетах, Д. Бедний одночасно видав за послїдні чотири роки не менше 20 книжок своїх творів, з котрих многі вишли кількома виданнями, причім циркуляції сих книжок вичисляють ся в 250—300 тисяч примірників і більше. В день свого десятилітнього ювілея Д. Бедний закїнчив новий великий твір п. н. "Цар Андрон". Газета "Новий Путь" називає "Царя Андрона" "апокаліптичним оповіданем". В ім оповідань є ся про те, як повадена була совітська власть, як процарствував новий, православний мужийський, дійсно демократичний цар "однї рік, одні місяць і одну добу" і як се царствованє пришло і неминучо повинно було

ПОЕТ РЕВОЛЮЦІЇ.

Дня 20 мая с. р. скінчили ся десять літ постійної діяльності і участи в партійній пресі одного з найвизначніших поетів Совітської Росії — Демяна Бедного.

Імя Демяна Бедного, як пролетарського поета, відоме і укр. робітникам по сей бік океану, бо деякі його твори, перекладені на українську мову друкували ся в тугешних укр. робітничих часописях. Про постійну діяльність Демяна Бедного на пролетарській ниві читаємо в газеті "Новий Путь" сїдугоче:

Ефим Олексїєвич Прїдворов, визначивши ся і ставши назвичайно популярним в найширших кругах Совітської Росії під псевдонїмом Демян Бедний, — вродив ся в 1882 році, в бідній сімі невеликого українського міста і зрїс на просторах українських степів. Лише недавно почав він цікавити ся "наукою". Відразу виявив він великі здібности і з легкістю, граючи, видержав спеціальний атестат зрїости і поступив на фізюологічний факультет петроградського університету.

Перша російська революція в період свого підйому, лишила цілком в стороні упивавшого ся своєю молодістю і радістю життя молодого поета. Тільки кровава ліквідація першої російської революції, погіршене всіх свобод трауєть його на шлях горожанської поезії. З першими віршами своєї горожанської музи він працює в "Русском Богатстві". Опісля в "Современном Міре".

Розвиток робітничого руху, виразно намітивши ся з 1911 року, народжене нового фактора в літературі і робітничій пресі дає означений напрям думцї і творам молодого поета.

"Звезда", опісля дивенник "Правда" має свого Епопалабайкара — Демяна Бедного. В своїх байках, з котрими винищує в той час (при кінці 1911 року) Демян Бедний, він лише зрїдка торкаєть ся загально-політичної теми на злобу дня, і в формі політичної сатири яктую реакцію. В більшій часті молодий байкарь торкаєть ся тем робітничого і селянського життя, економічного буття експлуатованих і борючих ся за своє освободжене мас.

Байки Д. Бедного з їх дійсно народною, живою і легкою мовою, з їх яркими картинками і алегоричними, але виразними відповідями на певні питання, притягали до їх автора не тільки приятелів-читачів, але і горячих прихильників і сторонників.

Многі байки Д. Бедного є ще до війни вишли окремими книжками і мали не малий успіх. На передодні війни, як відомо, "Правда" була заборонена царською поліцією. Замова "Правда", мимоволі замов і Д. Бедний.

Революція в лютім, яка відродила робітничу пресу, дала Д. Бедному можливість повні розвинути свій талант і виявити свої здібности у всій ширині — не було вже попередньої "езоповської мови". Д. Бедний з поета-товариша перетворюєть ся в поета-агітатора і пропагандиста.

Друкуючи майже щодня свої агітаційно-пропагандивні, викриваючо-сатиричні і революційно-бойові вірші в газетах, Д. Бедний одночасно видав за послїдні чотири роки не менше 20 книжок своїх творів, з котрих многі вишли кількома виданнями, причім циркуляції сих книжок вичисляють ся в 250—300 тисяч примірників і більше. В день свого десятилітнього ювілея Д. Бедний закїнчив новий великий твір п. н. "Цар Андрон". Газета "Новий Путь" називає "Царя Андрона" "апокаліптичним оповіданем". В ім оповідань є ся про те, як повадена була совітська власть, як процарствував новий, православний мужийський, дійсно демократичний цар "однї рік, одні місяць і одну добу" і як се царствованє пришло і неминучо повинно було

БЕЗ ГРУНТУ І БЕЗ ХЛІБА

Мій покійний дїд казав колись, що перде страшим судом люди обведуть залїзом цїлий світ, повстане брат на брата, син на батька і батько на сина. А спричинить се все антихрист, який приїде на землю на кілька днї перед страшим судом.

Для петлюрівської "республіки на колексах" вже настав день страшого суду, про се свідчать там всі перечеілені моїм дїдом симтомом.

Насамперед редактор відецької "Воли", Пісичевський, повстав не тільки проти брата Петлюри, але навіть проти "батька" Махна, "отамана" Струка і інших.

Кореспондент "Воли", з Тарнова, місяць опїду петлюрівської республіки і з Ченстохови, кричить:

— Ратуйте, хто в Бога вірує! Бо приближуєть ся день страшого суду для "урядовців" Петлюрового "республіки".

— Бачили очі, що купували, а тепер, їжте, хоч повилазте, — відповідає Пісичевський на крик "урядовців" о поміч. Ви, мовляв, такі самі, як і ваш Петлюра.

— І уряд, і Петлюра — се "плоть от плоти, і кров от крові" той-ж самої інтелігенції.

А для "урядовців", судячи після донесеня "Очевидця", приближуєть ся день страшого суду. "Урядовці" ходять з торбами, з протягнутою рукою, і по жидівським крамничкам жебрають хлїб насущний.

А на верху, сидять 18 антихриств, в особи "міністрів" і сьварьт "урядовців" за те, що ті їх "топлять".

— Панове! Даю вам слово: майю чує, що на сьому тижнї будуть гроші!

Такими обіцянками кормить "урядовців" Петлюра. — Добре йому сподїватись, маючи забезпеченням внутрїшній день, — кажуть "урядовці".

СТАН ФРАНЦУСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

Французька Комуністична Партія являєть ся великою революційною силою.

РИГА, 21 мая. — На відбувши адміністративним конгресі Французької комуністичної партії Фросар виступив зі звітом про стан партії.

Партія має 5 газет-днівників, дві газети, які виходять два рази на тиждень, і сорок тижневників. Каса партії стоїть добре. Одного часу, після розколу, вона находилась в критичнім стані, так як дісиденти (інакше думаню) захопили 60 тисяч франків.

Тоді ми, — сказав Фросар, — почали кампанію, котра протягом кількох тижнів, завдяки дрібним пролетарським вкладкам, дала 180 тисяч франків. Ми більше, чим коли инше, пролетарська партія. Наші товариші, робітники і селяни, піддержують партію своїми сталими жертвами. Положене "Манїте" також дуже добре. Після того, як ми задержали "Манїте" за собою, тираж сеї газети доходить до 200 тисяч примірників. В сьомом Парижу продать ся 80 тисяч примірників деньо. Тираж газети "Інтернаціональ" — поверх 40 тисяч примірників.

Фросар повідомляє також, що партія, завдяки успіхові зробленої нею позички, зїбрала за два тижні 440 тисяч франків шляхом кампанії в 50, 100 і 200 франків, що дало її можливість придбати дїм, в котрім буде містити ся її бюро.

Переходячи до питання про політику виконавчого комітету, Фросар відмітив однодушність, яка істнувала в комітеті. "Ми стали бороти ся з буржуазією", заявив Фросар, — ніколи за сеї сумний період не виникало підозрінє, що партія на случай нової війни повторить блуд 1914 року, і що ми згодились би співробітничати з правительством. Ми всеь час старались розвинути ідеї національної оборони. Сей наша політика викликала співчуєть мас. Що відносить ся до партії дісидентів, то вона все більше і більше хилить ся на право. Тому у всїй Франції її стірають обструкціями".

В заключені Фросар сказав: "Ми являємо ся великою революційною силою, ми представляємо собою партію, значущо, чого вона хоче, партію, котра хоче революції, але не може робити чого мас до авантюризмів, тому, що вона не змишує спорадичних бурливих манїфестацій з методичним підготовленем революції. Тепер можна також судити, до якої степені на нас брехали. Ми, будьто би, примущені були всеь час виключувати товаришів з партії, але ось вже чотири місяці, як не було виголошено ні одного виключення. Ми, будьто мали би отримувати шодня розпорядженя з Москви, однак Москва нам нічого не прикаже. Правдиве лише те, що ми находимось в повній згоді з Москвою. Нам, будьто повинні були назвати точне виконане 21 условій, що привело-б до катастрофи, але ми переконались, що Зиновєв був прав, коли він говорив: "Є тільки одне услове т. є. що би партія стала революційною".

Коли-ж на Україні збереть ся вже "установче зїбрание", то вони тоді будуть від него між иншим вимагати, "проголошеня православної віри, як павучої національної релїгії; за безпеченє і захисту прав власности на всяке майно; переверненя широкої земельної реформи на почалах викупа".

До складу бюро сего союзу вибрано пять осіб, між якими стрічаємо такі "українські імена" як Уразов, граф Капініст, Калїбаба, полковник Кулаков і Вассал.

Не знаємо, чи Україна буде "лічити ся" окремою державою чи ні, але знаємо, що вона вже видалїлася від таких "Українців" як Уразови, граф Капіністи і полковники Кулакови.

Ст Уразови, Капіністи та Кулакови одно тільки добре зробили, що покино рішлї лічити Петлюру, як "правний уряд". Петлюри і його "урядовцї" лїкї тепер дуже потрібні. А що до "образу" правління на Україні, то даремно граф Капіністи турбують ся. Викпають вони своєю контрреволюційністю по Букарештах без жалюго "образу правліня".

Мусій.

Арештоване чеського комуніста в Кракові.

"Нарцїб" доносить: Краківська поліція арештувала Р. Ненапада, який обвтажений комуністичного змісту паперам, хотів вийхати до Чех. При арештованюма найдено також брулон, записаний ріжними комуністичними сентенціями. В роботі найдено кілька листків паперу, записаних чеським письмом. Як заявив арештований, є се студія про комунїзм, яку приготовляв до друку і в тії цїлі їхав до Чех. Ненапада заявив, що є комуністичном-теоретиком, а в Польщі був тільки хвилью у знайомих. Далї заявляє він, що є доктором філософії і займаєть ся суспільним питанням.

(Дальше буде.)